ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ Ùˆ ØªØ£Ø®Ø± Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ÛŒ

Ø¨Ø§ ØªØ£Ú©ÛŒØ¯ Ø¨Ø± Ù…Ø·Ø§Ù„Ø¹Ù‡ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ Ø§Ø³ØªÙ•Ø§Ø¯Ù‡ Ø§Ø² Ø§ÛŒÙ†ØªØ±Ù†Øª Ø¯Ø± Ø´Ù‡Ø± Ú©

Ù¾Ú˜ÙˆÙ‡Ø´Ú¯Ø±: Ù…Ø-Ø³Ù† Ú©Ø±Ù…Ø§Ù†ÛŒ *

Ú†Ú©ÛŒØ¯Ù‡ : Ø¨Ø³ÛŒØ§Ø±ÛŒ Ø§Ø² Ú©Ø´ÙˆØ±Ù‡Ø§ÛŒ Ø¯Ø± Ø-Ø§Ù„ ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ Ø¬Ù‡Øª Ø-Ø±Ú©Øª Ø¯Ø± Ù…Ø³
Ú©Ø§Ø±Ú©Ø±Ø¯ÛŒ Ø¯Ø±ÙˆÙ† Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ù…ÛŒ-Ø¯Ø§Ù†Ù†Ø¯.
Ù¾ÛŒØ±ÙˆØ§Ù† Ø§ÛŒÙ† Ù…Ú©ØªØ¨ Ù…Ø¹ØªÙ‚Ø¯Ù†Ø¯ Ú©Ù‡ Ø§ÛŒÙ† Ø¹Ù†Ø§ØµØ± Ø±Ø§ Ù…ÛŒ-ØªÙˆØ§Ù† Ø§Ø
Ù…Ø®Ø±Ø¨ÛŒ Ù†ÛŒØ² Ø¯Ø§Ø±Ø¯ «ØªØ£Ø®Ø± Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ÛŒ» Ù†Ø§Ù…ÛŒØ¯Ù‡ Ù…ÛŒ-Ø´ÙˆØ¯. Ø¨Ø±Ø§ÛŒ Ù……
Ø¬Ø²Ø¡ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ ØºÛŒØ± Ù…Ø§Ø¯ÛŒ Ø¨Ù‡ Ø-Ø³Ø§Ø¨ Ù…ÛŒ-Ø¢ÛŒÙ†Ø¯. Ø¨Ø³ÛŒØ§Ø±ÛŒ Ø§Ø² Ù…Ø±Ø¯Ù……
Ø§Ø² Ø·Ø±Ù•ÛŒ Ù…ÛŒ-ØªÙˆØ§Ù†Ù†Ø¯ Ø¨Ù‡ Ø³Ø±Ø¹Øª Ø-Ø§Ø¯Ø« Ø´ÙˆÙ†Ø¯ Ùˆ Ø§Ø´Ø§Ø¹Ù‡ Ù¾ÛŒØ¯Ø§ Ú©Ù†Ù†Ø
Ø¹Ø§Ø¯Ø§ØªØŒ Ù‡Ù†Ø¬Ø§Ø±Ù‡Ø§ Ùˆ Ù‚Ø§Ù„Ø¨-Ù‡Ø§ÛŒ Ù†Ú¯Ø±Ø´ Ø±Ø§ ØªØºÛŒÛŒØ± Ø¯Ø§Ø¯. Ù…Ù‚Ø§Ù„Ù‡ Ø-Ø
Ø¨Ø± Ù…Ø¨Ø§Ø-Ø« Ù†Ø¸Ø±ÛŒ Ø¯Ø±Ø¨Ø§Ø±Ù‡ Ù…ÙˆØ¶ÙˆØ¹ Ù…Ø¨ØªÙ†ÛŒ Ø§Ø³ØªØŒ Ø¯Ø± Ù¾Ø§ÛŒØ§Ù† Ù†ÛŒØ

ÙˆØ§Ú˜Ú¯Ø§Ù† Ú©Ù„ÛŒØ¯ÛŒ: ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ØŒ ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ Ù†ÛŒØ§Ù•ØªÚ¯ÛŒØŒ Ù†Ø¸Ø±ÛŒÙ‡ Ù†ÙˆØ³Ø§Ø²ÛŒØ

Ù…Ù‚Ø¯Ù…Ù‡

Ø¨Ø-Ø« ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ Ùˆ Ø§Ù„Ú¯ÙˆÙ‡Ø§ÛŒ Ù…Ø±ØªØ¨Ø· Ø¨Ø§ Ø¢Ù† Ùˆ Ù†ÛŒØ² Ù†Ø-ÙˆÙ‡ ØªØ¹Ø§Ù…Ù„ Ø¯ÙˆÙ„Øª-
Ù…Ø¨Ø§Ø-Ø« Ù…Ø±Ø¨ÙˆØ· Ø¨Ù‡ Ø¢Ù† Ø¨Ø§ Ø³Ø·ÙˆØ- Ùˆ Ø³Ø§Ø®ØªØ§Ø±Ù‡Ø§ÛŒ Ù…Ø®ØªÙ„Ù• Ø¬ÙˆØ§Ù…Ø¹ Ù¾ÛŒØ
Ú¯Ø±ÙˆÙ‡-Ù‡Ø§ÛŒ Ù…Ø®ØªÙ„Ù•ÛŒ Ù†Ø¸ÛŒØ± Ú©Ø´ÙˆØ±Ù‡Ø§ÛŒ «ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ ÛŒØ§Ù•ØªÙ‡»ØŒ «Ø¯Ø± Ø-Ø§Ù„
Ø¯Ø± Ø¹Ø±ØµÙ‡ Ø³ÛŒØ§Ø³ÛŒØŒ Ø¯Ø± Ø³Ø·ÙˆØ- Ù…Ø®ØªÙ„Ù• Ø§Ù‚ØªØµØ§Ø¯ÛŒØŒ Ø§Ø¬ØªÙ…Ø§Ø¹ÛŒØŒ Ùˆ Ù
Ø§Ø³Øª Ú©Ù‡ Ù…Ø¹ÛŒØ§Ø±Ù‡Ø§ÛŒ ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ ÛŒØ§Ù•ØªÚ¯ÛŒ Ø±Ø§ ØªØ´Ú©ÛŒÙ„ Ù…ÛŒ-Ø¯Ù‡Ù†Ø¯. Ø¨Ù‡ Ø¹Ù
Ú¯Ø±Ù•Øª Ú©Ù‡ Ø¯Ø± Ø¬Ø³ØªØ¬ÙˆÛŒ Ø§ÛŒÙ† Ù‡Ø¯Ù• Ùˆ Ø¯Ø± Ø¬Ù‡Øª Ù…Ù‡ÛŒØ§ Ù†Ù…ÙˆØ¯Ù† Ø²Ù…ÛŒÙ†Ù‡-
Ø§Ù„Ø²Ø§Ù…Ø§Øª Ùˆ Ø§Ù‚ØªØ¶Ø§Ø¦Ø§Øª ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ ÛŒØ§Ù•ØªÚ¯ÛŒ Ø§Ø³Øª. Ø¯Ø± Ø-Ø§Ù„ Ø-Ø§Ø¶Ø± Ù‚Ø³Ù…Øª
Ú©Ø´ÙˆØ±Ù‡Ø§ Ø¬Ù‡Øª Ù†ÛŒÙ„ Ùˆ Ø-Ø±Ú©Øª Ø¯Ø± Ù…Ø³ÛŒØ± ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ Ø§Ø² Ø§Ù„Ú¯ÙˆÛŒ «ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ Ø¨Ø±
Ø®ÙˆØ¯ Ø¯Ø± Ø§Ø¨Ø¹Ø§Ø¯ Ù†Ø¸Ø±ÛŒ Ùˆ Ø¹Ù…Ù„ÛŒ Ø¢Ù† Ø±Ø§ Ù¾Ø°ÛŒØ±Ù•ØªÙ†Ø¯. Ø§ÛŒÙ† Ø§Ù„Ú¯ÙˆÛŒ ØªÙ
ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ ØºØ±Ø¨ÛŒ Ù†ÛŒØ² Ù…Ø¹Ø±ÙˆÙ• Ø§Ø³Øª. Ú©Ø´ÙˆØ±-Ù‡Ø§ÛŒ ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ Ù†ÛŒØ§Ù•ØªÙ‡ Ø§Ù‚Ø¯Ø§Ù….
Ø³Ø§Ø®ØªØ§Ø± Ùˆ ØªØ§Ø± Ùˆ Ù¾ÙˆØ¯ Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ù…ÛŒØ²Ø¨Ø§Ù† Ø§Ø³Øª Ù†Ù‡ Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ù…ÛŒÙ‡Ù…Ø§Ù
Ø¢Ù†Ù‡Ø§ØŒ Ø§Ø´Ø§Ø¹Ù‡ Ù¾ÛŒØ¯Ø§ Ù†Ù…ÛŒ-Ú©Ù†Ø¯ Ùˆ Ø¨Ù‡ Ù…Ø¯Øª Ø²Ù…Ø§Ù† Ø·ÙˆÙ„Ø§Ù†ÛŒ-ØªØ±ÛŒ Ø
Ù…ÛŒ-ÛŒØ§Ø¨Ø¯ Ú©Ù‡ Ø´Ø±Ø§ÛŒØ· Ø§Ø¬ØªÙ…Ø§Ø¹ÛŒ Ù€ Ø§Ù‚ØªØµØ§Ø¯ÛŒ Ùˆ ÙˆÛŒÚ˜Ú¯ÛŒ-Ù‡Ø§ÛŒ Ù•Ø±Ù
Ø§Ø³Øª: 1-- Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ Ú†ÛŒØ³Øª-ØŸ 2- Ù†Ù‚Ø´ Ùˆ Ú©Ø§Ø±Ú©Ø±Ø¯ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ Ø¯Ø± Ø±Ø§Ø¨Ø·Ù‡ Ø¨Ø§ Ù…Ø±Ø
Ø¢Ù…Ø§Ø¯Ú¯ÛŒ Ø°Ù‡Ù†ÛŒ Ø®ÙˆØ§Ù†Ù†Ø¯Ù‡ ØªØ¹Ø§Ø±ÛŒÙ•ÛŒ Ù…Ø®ØªØµØ± Ùˆ Ø¬Ø§Ù…Ø¹ Ø§Ø² ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡
Ø§Ø³ØªÙ•Ø§Ø¯Ù‡ Ø§Ø² Ø§ÛŒÙ†ØªØ±Ù†Øª Ø¯Ø± Ø´Ù‡Ø±Ø³ØªØ§Ù† Ú©Ø§Ø´Ø§Ù† Ø§Ø±Ø§Ø¦Ù‡ Ø´Ø¯Ù‡ Ø§Ø³Øª. Ø¬Ø
Ø§Ø³Øª. Ø§Ø·Ù„Ø§Ø¹Ø§Øª Ùˆ Ø¯Ø§Ø¯Ù‡ Ù‡Ø§ÛŒ Ù…ÙˆØ±Ø¯ Ù†ÛŒØ§Ø² Ù†ÛŒØ² Ø§Ø² Ø·Ø±ÛŒÙ‚ Ù¾Ø±Ø³Ø´Ù†Ø§Ù

Ù…Ø¹Ù…Ø§ÛŒ ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡

Ø¨Ú¯Ø°Ø§Ø±ÛŒØ¯ Ø§Ø² ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ Ø¢ØºØ§Ø² Ú©Ù†ÛŒÙ…ØŒ ÙˆØ§Ú˜Ù‡ Ø§ÛŒ Ø±Ø§ÛŒØ¬ Ùˆ Ù‡Ø¯Ù•ÛŒ Ù……Ù
Ø§Ø³Øª. Ø¯Ø± ØºØ§Ù„Ø¨ Ù†Ø¸Ø±ÙŠÙ‡ Ù†ÙˆØ³Ø§Ø²ÙŠ Ù„Ù•Ø§Ù• Ù‡Ù…Ø§Ù† Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø³Ù†ØªÙŠ Ùˆ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯
Ø§Ø² ÙŠÙƒ Ù…Ø±Ø-Ù„Ù‡ ØªØ§Ø±ÙŠØ®ÙŠ Ø¨Ù‡ Ù…Ø±Ø-Ù„Ù‡ Ø¯ÙŠÚ¯Ø± ØªØ¹Ø±ÙŠÙ• Ø´Ø¯Ù‡-Ø§Ø³Øª(Ø§Ø²ÙƒÙŠØ§
Ø¸Ø±Ù•ÙŠØª-Ù‡Ø§ÙŠ Ø´Ù†Ø§Ø®ØªÙ‡ Ø´Ø¯Ù‡ Ø¬Ø¯ÙŠØ¯ Ø´ÙˆÙ†Ø¯ Ùˆ Ø·ÙŠ Ø§ÙŠÙ† Ù•Ø±Ø§ÙŠÙ†Ø¯ Ø³Ø·Ø- Ø±Ù•Ø
Ø§Ù†Ø¯ÙŠØ´Ù‡-Ù‡Ø§ÙŠ Ù…Ù‡Ù… Ø¬Ø¯ÙŠØ¯ Ø¨Ø§Ø´Ù†Ø¯. Ø¯Ø± Ø¬Ø±ÙŠØ§Ù† Ø§ÙŠÙ† Ø¨Ø§Ø²Ø³Ø§Ø²ÙŠ Ùˆ Ø§ÙŠÙ
Ù†ØªÙˆØ§Ù†Ø³ØªÙ‡ Ø¨Ù‡ Ø§Ù†Ø¯Ø§Ø²Ù‡ ÙƒØ§Ù•ÛŒ Ù†Ù‡Ø§Ø¯Ù‡Ø§ÙŠ Ø§ØµÙ„ÙŠ Ø²Ù†Ø¯Ú¯ÙŠ Ø®ÙˆØ¯ Ø±Ø§ Ù……
Ø´ÙˆÙ†Ø¯ ÙƒÙ‡ Ù…ÙˆØ±Ø¯ Ø§Ø-ØªØ±Ø§Ù… Ù‡Ù…Ú¯Ø§Ù† Ù‚Ø±Ø§Ø± Ú¯ÙŠØ±Ù†Ø¯Ø› Ù…ÙˆØ±Ø¯ Ù‚Ø¨ÙˆÙ„ Ø§ÙƒØ«
Ù…Ø§Ø¯ÙŠ Ùˆ Ù…Ø¹Ù†ÙˆÙŠ Ù…Ø±Ø¯Ù… Ø±Ø§ ØªØ£Ù…ÙŠÙ† ÙƒÙ†Ø¯(Ø¹Ø¸ÙŠÙ…ÙŠØŒ45:1382). Ù•Ø±Ø§ÙŠÙ†Ø¯ Ø
ØªØ§Ø²Ù‡ Ø¨Ø§Ø´Ø¯. Ø¨Ù‡ Ø¹Ø¨Ø§Ø±Øª Ø¯ÙŠÚ¯Ø±ØŒ ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ Ø¹Ø¨Ø§Ø±Øª Ø§Ø³Øª Ø§Ø² Ø-Ø±ÙƒØª Ø¬Ø§Ù…Ø¹
Ù…ÛŒ-Ø´ÙˆØ¯. Ø¨Ø±Ø§ÛŒ Ø§Ú©Ø«Ø± Ù…Ø±Ø¯Ù…ØŒ ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ Ø§Ø´Ø§Ø±Ù‡ Ø¨Ù‡ ØªØ-ÙˆÙ„Ø§Øª Ø§Ù‚ØªØµØ§Ø
Ù†Ú¯Ø±Ø´-Ù‡Ø§ÛŒ Ø¬Ø¯ÛŒØ¯ Ø¨Ù‡ ÙˆØ¬ÙˆØ¯ Ø¢Ù…Ø¯Ù‡ Ø§Ø³Øª. Ø¨Ù‡ Ø¹Ù„Ø§ÙˆÙ‡ Ø§ÛŒÙ† Ù…Ù•Ù‡ÙˆÙ… ÛŒÚ
Ù…ØªÙ•Ø§ÙˆØªØŒ Ù…Ù•Ù‡ÙˆÙ… ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ Ø¹Ù…ÙˆÙ…Ø§Ù‹ Ø¨Ø§ ØªØºÛŒÛŒØ±Ø§Øª Ø§Ù‚ØªØµØ§Ø¯ÛŒ Ù‡Ù…Ø

Ø±ÙˆÙŠÙƒØ±Ø¯ Ù†ÙˆØ³Ø§Ø²ÙŠ

Ø¯Ø± Ø§Ø¯Ø¨ÙŠØ§Øª Ø¹Ù„ÙˆÙ… Ø§Ø¬ØªÙ…Ø§Ø¹ÙŠØŒ Ø´Ø§Ù‡Ø¯ ØªØ¹Ø§Ø±ÙŠÙ• Ù…ØªØ¹Ø¯Ø¯ Ø§Ø² Ù†ÙˆØ³Ø§Ø
Ù…Ø¹Ø§Ø¯Ù„-Ù‡Ø§ÛŒÙŠ Ú†ÙˆÙ† Ù†ÙˆØ³Ø§Ø²ÙŠØŒ Ù…Ø¯Ø±Ù† Ø´Ø¯Ù†ØŒ Ø§Ù…Ø±ÙˆØ²ÙŠÙ†Ù‡ ÙƒØ±Ø¯Ù†ØŒ Ù
Ø§Ø² Ù…Ù†Ø¸Ø± Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø´Ù†Ø§Ø®ØªÙŠ Ø¨Ù‡ Ù…Ù•Ù‡ÙˆÙ… Ù†ÙˆØ³Ø§Ø²ÙŠ ØªÙˆØ¬Ù‡ Ù†Ù…ÙˆØ¯Ù‡ Ùˆ Ú¯Ø±
Ø§Ø³Øª ÙƒÙ‡ Ù†ÙˆØ³Ø§Ø²ÙŠ Ù•Ø±Ø§ÙŠÙ†Ø¯ Ú¯Ø³ØªØ±Ø¯Ù‡-Ø§ÙŠ Ø§Ø³Øª ÙƒÙ‡ Ø§Ø¨Ø¹Ø§Ø¯ ÙˆØ³ÙŠØ¹ÙŠ Ø§Ø² Ø-Ù
Ø¯ÙŠØ¯Ú¯Ø§Ù‡ÙŠ Ø§Ø³Øª ÙƒÙ‡ Ø¯Ø± Ù¾ÙŠ ØªØ¨ÙŠÙŠÙ† Ù…ÙˆØ§Ù†Ø¹ Ø¯Ø±ÙˆÙ†ÙŠ Ùˆ Ø¯Ø§Ø®Ù„ÙŠ Ø¯Ø± ÙƒØ´Ù
ØªØ¬Ø±Ø¨Ù‡ Ù…ØºØ±Ø¨ Ø²Ù…ÙŠÙ† Ùˆ ÙƒØ´ÙˆØ±Ù‡Ø§ÙŠ Ù¾ÙŠØ´Ø±Ù•ØªÙ‡ Ùˆ ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ ÙŠØ§Ù•ØªÙ‡ ØºØ±Ø¨ÙŠ Ø
Ø´Ø¯Ù† ØºØ±Ø¨ÙŠ Ø±Ø§ Ù¾Ø°ÙŠØ±Ù•ØªÙ‡ Ùˆ Ø¨Ø§ ØªÙˆØ¬Ù‡ Ø¨Ù‡ Ø³Ø§Ø²ÙˆÙƒØ§Ø±Ù‡Ø§ÙŠ Ø¯Ø±ÙˆÙ†ÙŠ ÙƒØ´Ù˜Ø
Ø¨Ø± Ù…Ø¨Ù†Ø§ÙŠ Ø¬Ø³ØªØ¬Ùˆ Ùˆ Ù¾Ú˜ÙˆÙ‡Ø´ Ø®ÙˆØ¯ØŒ ÙƒÙ‡ Ø¨Ø± Ø®Ø§Ø³ØªÙ‡ Ø§Ø² Ù…Ø¯Ù„-Ù‡Ø§ÙŠ ØºØ±Ø

Ù†Ø¸Ø±ÛŒÙ‡ Ù¾Ø±Ø¯Ø§Ø²Ø§Ù† Ù†ÙˆØ³Ø§Ø²ÛŒ Ù…Ø¹ØªÙ‚Ø¯Ù†Ø¯ Ú©Ù‡ Ø¹Ù†Ø§ØµØ± Ù†ÙˆØ³Ø§Ø²ÛŒ Ø§Ø² Ø·Ø
Ø¯Ø± Ø-Ø§Ù„ ØªÙˆØ³Ø¹Ù‡ Ø®ÙˆØ§Ù‡Ø¯ Ø´Ø¯. Ø§ÛŒÙ† Ø§ÛŒØ¯Ù‡ ØªÙˆØ³Ø· Ø§ÛŒØ²Ù†Ø´ØªØ§Øª1 Ø¨ÛŒØ§Ù† Ø´Ø¯
Ú©Ø´ÙˆØ±Ù‡Ø§ÛŒ Ø¢Ø³ÛŒØ§ÛŒÛŒ Ùˆ Ø¢Ù•Ø±ÛŒÙ‚Ø§ÛŒÛŒ Ø±Ø§ Ø¨Ù‡ Ø¹Ù†ÙˆØ§Ù† Ø¬Ø²Ø¦ÛŒ Ø§Ø² Ø±ÙˆÙ†Ø¯
Ø¯ÙŠØ¯Ú¯Ø§Ù‡ Ø±Ø´Ø¯ ÙƒØ´ÙˆØ±Ù‡Ø§ÙŠ ØºÙ†ÙŠ ØºØ±Ø¨ÙŠ ÙŠØ§ Ø¬Ù‡Ø§Ù† Ø§ÙˆÙ„ Ø³Ø±Ù…Ø§ÙŠÙ‡ Ø¯Ø§Ø±ÙŠØ
ØºØ±Ø¨ÙŠ-Ø§Ù†Ø¯. Ø¯Ø§Ù†Ø´Ù…Ù†Ø¯Ø§Ù† Ø§ÙŠÙ† ØªØ¦ÙˆØ±ÙŠ Ø§Ø² Ø¹Ù†Ø§ØµØ± Ù…Ø®ØªÙ„Ù•ÙŠ Ù‡Ù…Ú†ÙˆÙ†
Ø¨Ù‡ Ø¹Ù†ÙˆØ§Ù† Ø¹Ù†Ø§ØµØ± Ø§ØµÙ„ÙŠ Ù†ÙˆØ³Ø§Ø²ÙŠ Ù†Ø§Ù… Ù…ÙŠ-Ø¨Ø±Ù†Ø¯.

Ø§Ø² Ù„Ø-Ø§Ø¸ Ù†Ø¸Ø±ÙŠØŒ Ø¯ÙŠØ¯Ú¯Ø§Ù‡ Ù†Ù^Ø³Ø§Ø²ÙŠ ÙŠÙƒÙŠ Ø§Ø² Ø¯ÙŠØ¯Ú¯Ø§Ù‡ Ù‡Ø§ÙŠ ØºØ§Ù„Ø¨ Ø
Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø´Ù†Ø§Ø³Ø§Ù† Ù ƒÙ„Ø§Ø³ÙŠÙƒ Ø¬Ø³ØªØ¬Ù^ Ù ƒØ±Ø¯(Ø§Ø²ÙƒÙŠØ§ØŒ165:1386). Ø§ÛŒÙ† Ù…Ú©ØªØ¨
Ú¯Ø°Ø§Ø± Ø§Ø±Ù^Ù¾Ø§ÛŒ ØºØ±Ø¨ÛŒ Ø§Ø² Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø³Ù†ØªÛŒ Ø¨Ù‡ Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ù†Ù^ Ø±Ø§ Ø¯Ø± Ù,Ø±Ù†
"Ø±Ù^Ø¯Ø²" Ø®Ø§Ø·Ø± Ù†Ø´Ø§Ù† Ù…ÛŒ-Ø³Ø§Ø²Ù†Ø¯ØŒ Ù†Ø¸Ø±ÛŒÙ‡ ØªÚ©Ø§Ù…Ù„ Ú¯Ø±Ø§ÛŒÛŒ Ø¯Ø± Ø´Ú©Ù„
Ø§Ø³Øª. Ù†Ù^ÛŒØ³Ù†Ø¯Ú¯Ø§Ù† Ø§ÛŒÙ† Ù…Ú©ØªØ¨ØŒ Ø§Ø² Ø³Ù^ÛŒÛŒ Ø¯Ø± Ù¾ÛŒ Ø¢Ù† Ø¨Ù^Ø¯Ù†Ø¯ Ú©Ù‡ Ú
Ù†Ø¸Ø±ÛŒÙ‡-Ù‡Ø§ÛŒ ØªÚ©Ø§Ù…Ù„ Ø§Ø¬ØªÙ…Ø§Ø¹ÛŒØŒ Ú©Ù^Ø´Ø´ Ø¯Ø± Ø¬Ù‡Øª Ú©Ø´Ù• ÛŒÚ© Ø¬Ø±ÛŒØ§Ù†
Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø´Ø¨ÙƒÙ‡ Ø³Ø§Ø²Ù…Ø§Ù† ÙŠØ§Ù•ØªÙ‡-Ø§ÙŠ Ø§Ø² Ú¯Ø±Ù^Ù‡-Ù‡Ø§ÙŠ Ø¯Ø± Ø-Ø§Ù„ Ù‡Ù…ÙƒØ§Ø±ÙŠ
Ù…ØªÙ…Ø§ÙŠÙ„ Ø¨Ù‡ Ø³Ù…Øª ØªØ¹Ø§Ø¯Ù„ Ù†Ú¯Ø±ÙŠØ³ØªÙ‡ Ù…ÙŠ-Ø´Ù^Ø¯ØŒ Ø³ÙŠØ³ØªÙ…ÙŠ ÙƒÙ‡ Ø¨Ù‡ Ø´ÙƒÙ

Ù†Ø¸Ø±ÙŠØ§Øª Ù^Ø§Ø¨Ø³ØªÙ‡ Ø¨Ù‡ Ù…ÙƒØªØ¨ Ù†Ù^Ø³Ø§Ø²ÙŠ Ù^ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ø®Ø·ÙŠ Ø§Ø² Ù‡Ù…Ø§Ù† Ø¨Ø¯Ù^ Ù
Ø¨Ø±Ø¯Ù‡-Ø§Ù†Ø¯. Ø§Ø² Ø¢Ù†Ø¬Ø§ ÙƒÙ‡ØŒ Ù†Ø¸Ø±ÙŠÙ‡ ØªÙƒØ§Ù…Ù„-Ú¯Ø±Ø§ÙŠÙŠ Ù^ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ø®Ø·ÙŠ ØªÙ
Ø§ÙŠÙ† Ù†Ø¸Ø±ÙŠÙ‡ Ù…ÙŠ ØªÙ^Ø§Ù†Ø¯ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ù^ Ù†Ù^Ø³Ø§Ø²ÙŠ ÙƒØ´Ù^Ø±Ù‡Ø§ÙŠ Ø¬Ù‡Ø§Ù† Ø³Ù^Ù… Ø±Ø
Ù…ÙŠ-Ø§Ù†Ø¯ÙŠØ´ÙŠØ¯Ù†Ø¯ØŒ Ø¨Ø±Ø§ÙŠÙ† Ø§Ø¹ØªÙ,Ø§Ø¯ Ø¨Ù^Ø¯Ù†Ø¯ ÙƒÙ‡ Ø¨Ø± Ø§Ø³Ø§Ø³ Ù†Ø¸Ø±ÙŠÙ‡ ØªÙ
Ù…ÙŠ-Ø¯Ø§Ù†Ø³ØªÙ‡ Ù^ Ø§ØªÙƒØ§ÙŠ Ø²ÙŠØ§Ø¯ÙŠ Ø¨Ø± Ø¬Ø¨Ø±ÙŠØª Ù^ Ø¶Ø±Ù^Ø±ÙŠØª Ø¯Ø± ØªØ-Ù^Ù„Ø§Øª ØªØ
Ø¨Ø±Ø¹Ú©Ø³ Ù…Ø´Ø§Ù‡Ø¯Ù‡ Ù…ÛŒ-Ú¯Ø±Ø¯Ø¯ Ú©Ù‡ Ù¾Ø¯ÛŒØ¯Ù‡-Ù‡Ø§ÛŒ Ù†Ù^ Ø¨Ø§ Ù¾Ø¯ÛŒØ¯Ù‡ Ù‡Ø§ÛŒ
Ø¢Ù…Ø¯Ù† Ù†Ù…Ù^Ù^Ù†Ù‡-Ù‡Ø§ÛŒÛŒ Ø§Ø² Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø¬Ø¯ÛŒØ¯ Ø¨Ù^Ø¯ Ú©Ù‡ Ø-Ø§ØµÙ„ Ù¾ÛŒÙ^Ù†Ø¯ Ø¨ÛŒ

ØªØ£Ø®Ø± Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ÙŠ

Ù…Ù•Ù‡Ù^Ù… Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ Ø§Ø´Ø§Ø±Ù‡ Ø¯Ø§Ø±Ø¯ Ø¨Ù‡ Ø¬Ù†Ø¨Ù‡-Ù‡Ø§ÛŒ Ø®Ø§Øµ Ù^ Ù^ÛŒÚ˜Ù‡ Ø¬Ù^Ø§Ù…
Ù…Ø¹ÛŒÙ† Ø¯Ø§Ø±Ù†Ø¯ØŒ Ù‡Ù†Ø¬Ø§Ø±Ù‡Ø§ÛŒÛŒ Ú©Ù‡ Ø§Ø² Ø¢Ù† Ù¾ÛŒØ±Ù^ÛŒ Ù…ÛŒ-Ú©Ù†Ù†Ø¯ØŒ Ù^ Ù
Ø¨ÛŒØ´ØªØ± Ø§Ù^Ù,Ø§ØªØŒ Ø§ÛŒÙ† Ù…Ø´Ø®ØµÙ‡-Ù‡Ø§ Ú©Ù… Ù^ Ø¨ÛŒØ´ Ø¨Ù‡ Ø·Ù^Ø± Ø¶Ù…Ù†ÛŒ Ù^ ÛŒØ§ Ø
Ø¨Ø§Ø´Ù†Ø¯(ÛŒÙ^Ù†Ø³Ú©Ù^ØŒ121:1378).

Ø¢Ú¯-Ø¨Ø±Ù†1 Ù†ÛŒØ² Ø¨ÙŠÙ† Ø¹Ù†Ø§ØµØ± Ù…Ø§Ø¯ÙŠ Ù^ ØºÙŠØ± Ù…Ø§Ø¯ÙŠ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ØŒ ØªÙ…Ø§ÙŠØ²
ÙƒØ§Ø±Ø®Ø§Ù†Ù‡-Ù‡Ø§ Ù^ Ù…Ù^Ø§Ø¯ Ø®Ø§Ù… Ø§Ø·Ù„Ø§Ù, Ù…ÙŠ-Ø´Ù^Ø¯ ÙƒÙ‡ Ù…Ø-Ø³Ù^Ø³ØŒ Ù…Ù„Ù…Ù^Ø³Ø
Ù…Ù„Ù…Ù^Ø³ Ù†ÙŠØ³ØªÙ†Ø¯. Ø¨Ø¹Ø¶ÙŠ Ù…Ù^Ø§Ù,Ø¹ØŒ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ Ù…Ø§Ø¯ÙŠ Ø±Ø§ ØªÙ…Ø¯Ù† Ù^ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú
Ù…Ø§Ø¯ÙŠ Ø³Ø±ÙŠØ¹ØªØ± Ø§Ø² Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ ØºÙŠØ± Ù…Ø§Ø¯ÙŠ Ø±Ø® Ù…ÙŠ-Ø¯Ù‡Ø¯. Ø¹Ù†Ø§ØµØ± ØºÙŠØ± Ù……
ØªÙ†Ø§Ø³Ø¨ÙŠ ÙƒÙ‡ Ø¨ÙŠÙ† Ø¢Ù† Ù^ Ø¹Ù†Ø§ØµØ± Ø¯ÙŠÚ¯Ø± Ø¨Ø±Ù,Ø±Ø§Ø± Ø§Ø³ØªØŒ Ø§Ø² Ù…ÙŠØ§Ù† Ù…ÙŠ-
ØªÙ†Ø´ Ø¯Ø± Ø³Ø§ÛŒØ± Ù,Ø³Ù…Øª Ù‡Ø§ÛŒ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ Ø®Ù^Ø§Ù‡Ø¯ Ø´Ø¯ Ù^ Ø¯Ø± Ø§ÛŒÙ† Ø-Ø§Ù„Øª Ø¶Ø±Ù^Ø
Ø²ÛŒØ§Ø¯ÛŒ Ù^Ø¬Ù^Ø¯ Ø¯Ø§Ø´ØªÙ‡ Ø¨Ø§Ø´Ø¯ ØªØ§ ÛŒÚ© Ø¬Ø²Ø¡ Ø¹Ù,Ø¨ Ù…Ø§Ù†Ø¯Ù‡ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ Ø¨ØªÙ^Ø§Ù

ØªØ£Ø®Ø± Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ÙŠ ÙƒÙ‡ ÙŠÙƒÙŠ Ø§Ø² Ù…Ø³Ø§Ø¦Ù„ Ù…Ù‡Ù… Ù¾Ù^ÙŠØ§-Ø´Ù†Ø§Ø³ÙŠ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ÙŠ Ø
Ø§Ø³Øª. Ø¨Ù‡ Ø¹Ø¨Ø§Ø±Øª Ø¯ÙŠÚ¯Ø±ØŒ Ø²Ù…Ø§Ù†ÙŠ ÙƒÙ‡ Ù…ÙŠØ§Ù† Ø¹Ù†Ø§ØµØ± Ù…Ø§Ø¯ÙŠ Ù^ ØºÙŠØ± Ù……Ø
Ø¯Ø§Ø±Ù†Ø¯ØŒ Ø¯Ú¯Ø±Ú¯Ù^Ù†ÙŠ ÙŠÙƒ Ø¹Ù†ØµØ± Ø¨Ø§ Ø³Ø±Ø¹Øª ÙŠÙƒØ³Ø§Ù†ÙŠ Ø¯Ø± Ø¹Ù†ØµØ± Ù‡Ø§ÙŠ Ø¯Ù
Ø±Ù^ØŒ Ù‡Ø± ÙŠÙƒ Ø§Ø² Ø¹Ù†ØµØ± Ù‡Ø§ÙŠ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ÙŠ ÙŠÙƒ Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø¨Ø±Ø§ÙŠ Ø¢Ù†ÙƒÙ‡ Ø¨Ù‡ Ø¹Ù†Ø
Ø§Ø®ØªØ±Ø§Ø¹ Ø§ØªÙ^Ù…Ø¨ÙŠÙ„ Ø§ÙŠØ¬Ø§Ø¨ Ù…ÙŠ-ÙƒÙ†Ø¯ ÙƒÙ‡ Ø¯Ú¯Ø±Ú¯Ù^Ù†ÙŠ-Ù‡Ø§ÙŠ Ù•Ø±Ø§Ù^Ø§Ù†ÙŠ
Ø¨Ø¯ÙŠÙ‡ÙŠ Ø§Ø³Øª ÙƒÙ‡ Ù‡Ù…Ù‡ Ø§ÙŠÙ† Ø¯Ú¯Ø±Ú¯Ù^Ù†ÙŠ-Ù‡Ø§ ÙŠÙƒØ¨Ø§Ø±Ù‡ ØªØ-Ù,Ù, Ù†Ù…ÙŠ-ÙŠØ§Ø¨Ù†
Ø¨Ø±Ø®Ø§Ø³ØªÙ‡ Ø§Ø² Ø´Ø¨Ú©Ù‡-Ø§ÛŒ Ù•Ø²Ø§ÛŒÙ†Ø¯Ù‡ Ø§Ø² Ø§Ù†Ø¯ÛŒØ´Ù‡-Ù‡Ø§ÛŒÛŒ Ø¨Ù^Ø¯ Ú©Ù‡ Ø¨Ø±
Ø®Ø§ØµÛŒ Ø¨Ø§ ÛŒÚ©Ø¯ÛŒÚ¯Ø± Ø§Ø±ØªØ¨Ø§Ø· Ø¯Ø§Ø±Ù†Ø¯. Ø³Ù¾Ø³ Ø¨Ù‡ Ù…Ù^Ø¶Ù^Ø¹ Ø¨ÛŒ-Ø³Ø§Ø²Ù…Ø§Ù
Ø§Ø² Ø±Ø¯ÛŒÙ• Ø®Ø§Ø±Ø¬ Ø´Ù^Ù†Ø¯(Ø±Ø§Ø¨ÛŒÙ†Ú¯ØªÙ† Ù^ Ù^Ø§ÛŒÙ†Ø¨Ø±Ú¯ØŒ47:1383) Ø¨Ù‡ Ù†Ø¸Ø± Ø¢Ú¯-Ø

ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ù^ ØªØ£Ø®Ø± Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ÙŠ

Ù‡Ù…Ø§Ù† Ú¯Ù^Ù†Ù‡ Ú©Ù‡ Ù,Ø¨Ù„Ø§Ù‹ Ø§Ø´Ø§Ø±Ù‡ Ø´Ø¯ Ø¬Ù‡Ø§Ù† Ø³Ù^Ù… Ø¯Ø± Ù…Ù^Ù,Ø¹ÛŒØªÛŒ Ù¾Ø§ Ø
Ù‡Ù…Ø§Ù‡Ù†Ú¯ Ø¨Ù‡ Ù^Ø¬Ù^Ø¯ Ø¢Ù^Ø±Ø¯Ù‡ Ø¨Ù^Ø¯. Ø-Ø§Ù„ Ø¬Ù‡Ø§Ù† Ø³Ù^Ù… Ø¨Ø± Ø§Ø³Ø§Ø³ Ú©Ø¯Ø§Ù…ÛŒÙ
Ù^Ø§Ù,Ø¹ÛŒØª ØªØºÛŒÛŒØ±Ø§Øª Ø§Ø¬ØªÙ…Ø§Ø¹ÛŒ Ù^ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ÛŒ Ù…Ø³ØªØ¹Ù…Ø±Ø§ØªØŒ Ø§ÛŒÙ† Ø³Ø¤
Ù‡Ø§ÛŒ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ ÛŒØ§Ù•ØªÙ‡ Ú¯Ø±Ù•Øª Ù^ Ø¢ÛŒØ§ Ø§ØµÙ^Ù„Ø§Ù‹ Ø§ÛŒÙ† Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯-Ù¾Ø°ÛŒØ±ÛŒ Ù„Ø

Ø¨Ø¹Ø¯ Ø§Ø² Ø¬Ù†Ú¯ Ø¬Ù‡Ø§Ù†ÛŒ Ø¯Ù^Ù…ØŒ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ù^ Ø¨Ù‡Ø±Ù‡-Ø¨Ø±Ø¯Ø§Ø±ÛŒ Ø§Ø² Ø·Ø¨ÛŒØ¹Øª Ù
Ø³ÛŒØ³ØªÙ…-Ù‡Ø§ÛŒ Ú¯Ù^Ù†Ø§Ú¯Ù^Ù† Ø§Ø¬Ø±Ø§ÛŒÛŒØŒ Ø³Ø¹ÛŒ Ø¯Ø± Ù¾ÛŒØ§Ø¯Ù‡ Ú©Ø±Ø¯Ù† Ø§ÛŒÙ† Ø
Ù†Ù‡Ø§Ø¯Ù†Ø¯ Ù^Ù„ÛŒ Ø·Ù^Ù„ÛŒ Ù†Ú©Ø´ÛŒØ¯ Ú©Ù‡ Ø¨Ø§ Ø§Ù†Ø¨Ù^Ù‡ÛŒ Ø§Ø² Ù…Ø´Ú©Ù„Ø§Øª Ù^ Ù…Ù^Ø§Ù†Ø
Ø§Ù„Ú¯Ù^ÛŒ Ù†Ø¸Ø§Ù… Ø³Ø±Ù…Ø§ÛŒÙ‡-Ø¯Ø§Ø±ÛŒ Ø±Ø§ Ø§ØªØ®Ø§Ø° Ú©Ø±Ø¯Ù†Ø¯ Ø§Ø² Ù¾ÛŒØ´-Ù†ÛŒØ§Ø²
Ø¬Ù‡Ø§Ù† Ø³Ù^Ù… Ø¹Ù…Ø¯ØªØ§Ù‹ Ù•Ø§Ù,Ø¯ Ø¢Ù† Ø¨Ù^Ø¯(Ø³Ø±ÛŒØ¹ Ø§Ù„Ù,Ù„Ù…ØŒ71:1375). ÙƒØ´Ù^Ø±-Ù‡Ø§ÙŠ
Ø±Ù^Ø´ Ø§Ø´ØªØ¨Ø§Ù‡ÙŠ Ø§Ø³Ù•Ø¨Ø§Ø± Ø§Ø³ØªØŒ Ø²ÙŠØ±Ø§ Ø§Ù†ØªÙ,Ø§Ù„ ØªÙƒÙ†Ù^Ù„Ù^Ú˜ÙŠ Ø¨Ø¯Ù^Ù† Ø¯Ø± Ø
Ø¬Ù…Ø¹ÙŠØª Ø¨Ù^Ù…ÙŠ Ù…ÙŠ-Ø§Ù†Ø¬Ø§Ù…Ø¯.

Ù…Ø³Ø¦Ù„Ù‡ Ø§Ø³Ø§Ø³ÙŠØŒ Ø³Ø§Ø²Ú¯Ø§Ø±ÙŠ Ø¨ÙŠÙ† Ø§Ù†ØªÙ,Ø§Ù„ ØªÙƒÙ†Ù^Ù„Ù^Ú˜ÙŠ Ø¨Ø§ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ø¯Ø
Ø§Ø² Ù…Ù†Ø§Ø¨Ø¹ Ù…Ù„ÙŠ Ø§Ø³Øª Ù^ Ø§Ø³ØªØ¹Ø§Ù†Øª Ù^ Ø§Ø³ØªÙ•Ø§Ø¯Ù‡ Ø§Ø² ØªÙƒÙ†ÙŠÙƒ-Ù‡Ø§ÙŠÙŠ Ø±Ø§ Ù
Ø¨Ø§ÙŠØ¯ Ø±Ù^ÙŠ Ù†ÙŠØ±Ù^Ù‡Ø§ÙŠ Ø®Ù^Ø¯ Ø-Ø³Ø§Ø¨ ÙƒÙ†Ù†Ø¯ØŒ Ù…Ù†Ø§Ø¨Ø¹ Ø®Ù^Ø¯ Ø±Ø§ Ø¨Ù‡ ÙƒØ§Ø± Ú
Ø±Ø³Ø§Ù†ÙŠØŒ Ø§Ø±ØªØ¨Ø§Ø·Ø§Øª Ù^ Ù‡Ù…Ú†Ù†ÙŠÙ† Ø¹Ù„Ù… Ù^ ØªÙƒÙ†Ù^Ù„Ù^Ú˜ÙŠØŒ ØªÙ^Ù„ÙŠØ¯ Ù…Ù^Ø§Ø¯
ØªØ¹Ø§Ø±Ø¶ Ø¨Ø§ Ø³Ù†Øª Ù^ Ø±Ù•ØªØ§Ø± Ù‡Ø§ÙŠ Ø³Ù†ØªÙŠ Ø´ÙƒÙ„ Ú¯Ø±Ù•Øª(Ø¢Ø²Ø§Ø¯ Ø§Ø±Ù…ÙƒÙŠØŒ182:138
Ø§Ù†Ú¯Ø§Ø´ØªÙ‡ Ø´Ø¯ Ù^ Ø¯Ø§Ù†Ø´ Ù^ Ù,Ø§Ø¨Ù„ÙŠØª Ù‡Ø§ÙŠ Ù•Ù†-Ø¢Ù^Ø±ÙŠ Ù…Ù„ÙŠ Ø¨ÙŠ-Ø§Ø¹ØªØ¨Ø§Ø± Ú¯Ø´
Ø¢Ø²Ø§Ø¯-Ú¯Ø°Ø§Ø±ÙŠ Ù^ Ù^Ø±Ù^Ø¯ ØªÙƒÙ†Ù^Ù„Ù^Ú˜ÙŠ Ù…Ø¯Ø±Ù†ØŒ ÙƒØ§Ø±Ø¨Ø±Ø¯ ØªÙƒÙ†Ù^Ù„Ù^Ú˜ÙŠ Ø¨Ù^Ù.
Ø¨Ø± Ù…Ø-ÙŠØ· Ø²ÙŠØ³Øª Ø¨Ø± Ø¬Ø§ÙŠ Ú¯Ø°Ø§Ø´ØªØŒ Ù^ Ø¹Ù„Ø§Ù^Ù‡ Ø¨Ø± Ø¢Ù† Ù…Ù‡Ø± Ø¨ÙŠ-Ø§Ø¹ØªØ¨Ø§Ø±Ù
ÙƒØ´Ù^Ø±Ù‡Ø§ÙŠ Ø¯Ø± Ø-Ø§Ù„ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ø-Ø±ÙƒØª Ù…ÙŠ-ÙƒØ±Ø¯Ù‡ Ø§Ø³Øª(Ù¾Ù‡Ù„Ù^Ø§Ù†ØŒ195:1382). Ù¾ÙŠ
ØªØ®Ù…ÙŠ Ø±Ø§ ÙƒØ§Ø´ØªØŒ Ø²Ù…ÙŠÙ† Ø¬Ù‡Ø§Ù† Ø³Ù^Ù… Ø¯Ø§Ø±Ø§ÙŠ Ø´Ø±Ø§ÙŠØ· Ù„Ø§Ø²Ù… Ø¨Ø±Ø§ÙŠ Ø
Ø²Ø¯Ù‡ Ø¨Ø§Ø´Ù†Ø¯ØŒ Ø¨Ù‡ Ø¹Ù„Ø§Ù^Ù‡ Ø§ÙŠÙ† Ù¾ÙŠØ´Ø±Ù•Øª Ø¯Ø± Ø·Ù^Ù„ Ø³Ø§Ù„ÙŠØ§Ù† Ø¯Ø±Ø§Ø² Ø¨Ù‡ Ø·
Ø¯Ø§Ø´ØªÙ†Ø¯ ÙƒÙ‡ Ø¨Ù‡ Ø·Ù^Ø± Ù…ØªÙ•ÙƒØ±Ø§Ù†Ù‡ Ù^ Ø-Ø³Ø§Ø¨ Ø´Ø¯Ù‡ØŒ Ø¨Ø§ Ø¨Ø±Ù†Ø§Ù…Ù‡ Ù…Ù„ÙŠ Ø®

ØªØ¦Ù^Ø±ÙŠ Ù^ Ø¹Ù†Ø§ØµØ± ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ø¸Ø§Ù‡Ø±ÙŠ ÙƒÙ‡ Ø¹Ù…Ù^Ù…Ø§Ù‹ Ø¨Ø§ Ø¹Ù†Ù^Ø§Ù† Ø±Ù^Ø´ Ø²Ù†Ø¯Ú
Ø§ÙŠØ±Ø§Ù† Ø¯Ø± Ø²Ù…Ø§Ù† Ø´Ø§Ù‡ Ø¨Ù‡ Ù…Ù†Ø¸Ù^Ø± Ù…Ù,Ø§Ø¨Ù„Ù‡ Ø¨Ø§ ÙƒÙ…Ù^Ù†ÙŠØ³Ù…)ØŒ Ø¯Ø± Ø¹ÙŠ
Ù…Ø¬Ù…Ù^Ø¹Ù‡ Ø¨Ø³ÙŠØ§Ø± Ù†Ø§ Ù…ØªØ¬Ø§Ù†Ø³. Ø¨Ù‡ Ù,Ù^Ù„ Ø²Ù…ÙŠÙ† Ø´Ù†Ø§Ø³Ø§Ù† Ø§Ø² Ø§Ù†Ø³Ø§Ù† Ù‡

Ù‚Ø§Ù†Ù^Ù†Ù…Ù†Ø¯ÙŠ Ù‡Ø§ÙŠ Ø§Ø¬ØªÙ…Ø§Ø¹ÙŠ Ø®Ø§Øµ Ø®Ù^Ø¯ Ø±Ø§ Ø¨Ø±Ø§ÙŠ ÙƒÙ†ØªØ±Ù„ Ù^ Ø§Ø¯Ø§Ø±Ù
Ø§Ù…Ø§ ÙƒØ§Ø±Ø¨Ø±Ø¯ Ø¢Ù†Ù‡Ø§ Ø¯Ø± Ø¬Ù^Ø§Ù…Ø¹ÙŠ Ø¨Ø§ Ù†Ø¸Ø§Ù… Ø§Ø¬ØªÙ…Ø§Ø¹ÙŠ Ø³Ù†ØªÙŠ Ù‚Ù^Ù…Ù
Ø§Ø² Ù•Ø´Ø§Ø± Ù^ Ù†ÙŠØ±Ù^ÙŠ Ø¹Ø¸ÙŠÙ… Ù‡Ù†Ø¬Ø§Ø±Ù‡Ø§ÙŠ Ø³Ù†ØªÙŠ Ù^ Ù…Ù„Ø§ØØ¸Ø§Øª Ø§Ø¬ØªÙ…Ø§Ø¹Ù
545).

Ø¯Ø± ØÙ‚ÛŒÙ‚ØªØŒ Ø±Ø´Ø¯ Ù^ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ú©Ø´Ù^Ø±Ù‡Ø§ÛŒ ØµÙ†Ø¹ØªÛŒ Ø¨Ø±Ø®Ù^Ø§Ø³ØªÙ‡ Ø§Ø² Ù…ØªÙ
Ø®Ø§Ø±Ø¬ Ø§ÛŒÙ† Ù^Ø¶Ø¹ÛŒØª Ø¨Ù‡ Ø¢Ù†Ù‡Ø§ ØªØÙ…ÛŒÙ„ Ø´Ø¯Ù‡ Ø§Ø³Øª. Ø¯Ø± Ù†ØªÛŒØ¬Ù‡ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ù
Ú©Ø´Ù^Ø±Ù‡Ø§ÛŒ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ù†ÛŒØ§Ù•ØªÙ‡ Ø¬Ù‡Øª Ù†ÛŒÙ„ Ù^ ØØ±Ú©Øª Ø¯Ø± Ù…Ø³ÛŒØ± ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ø§Ø² Ø
Ù†ÛŒØ§Ù•ØªÚ¯ÛŒ Ø®Ù^Ø¯ Ø¯Ø± Ø§Ø´Ø¹Ø§Ø¯ Ù†Ø¸Ø±ÛŒ Ù^ Ø¹Ù…Ù„ÛŒ Ø¢Ù† Ø±Ø§ Ù¾Ø°ÛŒØ±Ù•ØªÙ†Ø¯. Ø§ÛŒÙ
Ø¯Ø§Ø´ØªÙ† Ø¨Ù‡ Ø§Ù„Ú¯Ù^ÛŒ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ ØºØ±Ø¨ÛŒ Ù†ÛŒØ² Ù…Ø¹Ø±Ù^Ù• Ø§Ø³Øª. Ú©Ø´Ù^Ø±Ù‡Ø§ÛŒ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù
ØºØ±Ø¨ Ù^ Ù…Ù†Ø·Ø¨Ù‚ Ø¨Ø§ Ø³Ø§Ø®ØªØ§Ø± Ù^ ØªØ§Ø± Ù^ Ù¾Ù^Ø¯ Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ù…ÛŒØ²Ø¨Ø§Ù† Ø§Ø³Øª Ù†Ù‡ Ø
Ø¨Ø§ Ø§ÛŒÙ† Ø¯Ø³ØªØ§Ù^Ø±Ø¯Ù‡Ø§ Ø§Ø´Ø§Ø¹Ù‡ Ù¾ÛŒØ¯Ø§ Ù†Ù…ÛŒ Ú©Ù†Ø¯ Ù^ Ø¨Ù‡ Ù…Ø¯Øª Ø²Ù…Ø§Ù† Ø·Ù
Ù…Ø±Ø² Ø¬ØºØ±Ø§Ù•ÛŒØ§ÛŒÛŒ Ø®Ø§ØµÛŒ Ø±Ø§ Ù†Ù…ÛŒ-Ø´Ù†Ø§Ø³Ù†Ø¯ Ù^ Ø§Ø² Ø·Ø±Ù•ÛŒ Ù…ÛŒ-ØªÙ^Ø§Ù
Ø¯Ø§Ø±Ù†Ø¯ØŒ Ú†Ù^Ù† Ø¯Ø± ÛŒÚ© Ù…Ø¯Øª Ø²Ù…Ø§Ù† Ú©Ù^ØªØ§Ù‡ Ù†Ù…ÛŒ-ØªÙ^Ø§Ù† Ø¹Ø§Ø¯Ø§Øª Ù^ Ù‚Ø§Ù

Ù¾Ø³ Ø§Ø² Ø§Ù†ØªÙ‚Ø§Ù„ Ø¯Ø³ØªØ§Ù^Ø±Ø¯Ù‡Ø§ÛŒ Ø¬Ù^Ø§Ù…Ø¹ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ ÛŒØ§Ù•ØªÙ‡ Ø¨Ù‡ Ø¬Ù^Ø§Ù…Ø¹
Ø¯Ø± Ø±Ø§Ø¨Ø·Ù‡ Ø¨Ø§ Ø¨Ù‡Ø±Ù‡-Ú¯ÛŒØ±ÛŒ Ù^ Ø§Ø³ØªÙ•Ø§Ø¯Ù‡ Ø§Ø² Ø§ÛŒÙ† Ø¯Ø³ØªØ§Ù^Ø±Ø¯Ù‡Ø§ Ø´Ú©Ù„
Ø§Ø³ØªÙ^Ù…Ø¨ÛŒÙ„ Ø¨Ù‡ Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø§ÛŒØ±Ø§Ù†ØŒ Ù‡Ù†Ù^Ø² Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ Ø¯Ø±Ø³Øª Ù^ ØµØÛŒØ Ø§Ø³ØªÙ•
Ø±Ø§Ø¨Ø·Ù‡ Ø¨Ø§ Ø§Ø³ØªÙ•Ø§Ø¯Ù‡ Ø§Ø² Ø§ØªÙ^Ù…Ø¨ÛŒÙ„ Ø¯Ø± Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ù…Ø§ Ø´Ú©Ù„ Ú¯Ø±Ù•ØªÙ‡ Ø§Ø³Ø
Ø§Ø² Ú†Ø±Ø§Øº Ù‚Ø±Ù…Ø² Ù^ ... ØªØ¨Ø¯ÛŒÙ„ Ø¨Ù‡ ÛŒÚ© Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ Ø´Ø¯Ù‡ Ø§Ø³Øª.

Ø¯Ø± ØÙ‚ÛŒÙ‚ØªØŒ Ø²Ù…Ø§Ù†ÛŒ ÛŒÚ© ØªÚ©Ù†Ù^Ù„Ù^Ú˜ÛŒ Ø¨Ù‡ ØµÙ^Ø±Øª Ø¨Ù^Ù…ÛŒ ØªØ´Ú©ÛŒÙ„ Ù…ÛŒ
Ø¯Ø± Ø¹ÛŒÙ† ØØ§Ù„ØŒ Ø¬Ø°Ø§Ø¨ Ù^ ØªØ£Ø«ÛŒØ±-Ú¯Ø°Ø§Ø± Ú©Ø§Ù…Ù„Ø§Ù‹ Ø¯Ù^Ø± Ø¨Ù^Ø¯Ù‡ Ø¨Ø§Ø´Ø¯ØŒ Ø
Ø¯Ø± Ø¹Ù…Ù„ Ù…Ø§Ù†Ù†Ø¯ ÛŒÚ© Ø´Ù^Ú© Ø¨Ù‡ Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ù…ÛŒ-Ø¨Ø§Ø´Ø¯ØŒ Ø¨Ø¯Ù^Ù† Ø¢Ù†Ú©Ù‡ Ø¹Ù…Ù^
Ø§Ø¨Ø²Ø§Ø± ØªÙ^Ù„ÛŒØ¯ÛŒ Ù^ Ú©Ø§Ø±Ø¨Ø±Ø¯ÛŒ Ù…Ù^Ø±Ø¯ Ù†ÛŒØ§Ø² Ø®Ù^Ø¯ Ø±Ø§ØŒ Ú©Ù‡ Ø§Ø² Ø·Ø±ÛŒÙ
ØªÚ©Ù†ÛŒÚ©-Ù‡Ø§ÛŒ Ù¾ÛŒØ´Ú©ÛŒØŒ Ù^Ø³Ø§ÛŒÙ„ Ù…Ù^ØªÙ^Ø±ÛŒØŒ Ø³ÛŒØ³ØªÙ…-Ù‡Ø§ÛŒ ØªÙ^Ù„ÛŒØ¯ Ûƒ
1- Ø¯Ø§Ø´ØªÙ† Ø¨Ø±Ù†Ø§Ù…Ù‡ Ù…ØªÙ•Ú©Ø±Ø§Ù†Ù‡ Ù^ ØØ³Ø§Ø¨ Ø´Ø¯Ù‡ Ø§Ø² Ù†Ø¸Ø± Ø¹Ù„Ù…ÛŒØŒ ØªÙ^Ø³Ø· Ù
Ø¨Ù‡ Ø¹Ù†Ù^Ø§Ù† ÛŒÚ© Ø¨Ø±Ù†Ø§Ù…Ù‡ Ù¾Ù†Ø¬ Ø³Ø§Ù„Ù‡ Ù†ÛŒØ³Øª. Ø¨Ø§ÛŒØ¯ Ø§Ø¨ØªØ¯Ø§ Ø¯Ù‚ÛŒÙ‚Ø§Ù‹ Ø
• Ù…Ø§ Ú†Ù‡ Ø§Ù‡Ø¯Ø§Ù•ÛŒ Ø±Ø§ Ø¯Ø± Ú©Ù„ Ù^ Ø¬Ø²Ø¡ Ø¯Ù†Ø¨Ø§Ù„ Ù…ÛŒ Ú©Ù†ÛŒÙ….
• Ú†Ù‡ Ø§Ù‡Ø¯Ø§Ù•ÛŒ Ø±Ø§ Ø¨Ø§ÛŒØ¯ Ø¯Ù†Ø¨Ø§Ù„ Ú©Ù†ÛŒÙ… Ù^ Ú†Ø±Ø§ØŸ
• Ø§ÛŒÙ† Ø§Ù‡Ø¯Ø§Ù• Ú†Ú¯Ù^Ù†Ù‡ Ø¯Ø± Ø¹Ù…Ù„ Ù‚Ø§Ø¨Ù„ Ø¯Ø³ØªØ±Ø³ÛŒ Ù‡Ø³ØªÙ†Ø¯ØŸ
• Ø´Ø±Ø§ÛŒØ· Ù„Ø§Ø²Ù… Ø¨Ø±Ø§ÛŒ Ø¯Ø³ØªØ±Ø³ÛŒ Ø¨Ù‡ Ù‡Ø±Ú©Ø¯Ø§Ù… Ú†Ú¯Ù^Ù†Ù‡ Ø§Ø³ØªØŸ
• Ú©Ø¯Ø§Ù… Ø¨Ø§Ù‡Ù… Ø¯Ø± ØªØ¶Ø§Ø¯Ù†Ø¯ Ù^ Ú©Ø¯Ø§Ù… Ù…Ú©Ù…Ù„ ÛŒÚ©Ø¯ÛŒÚ¯Ø±Ø§ØŸ Ú©Ø¯Ø§Ù… Ù
Ø¨Ø§ Ø§ÛŒÙ† Ú†Ø±Ø§Ù‡Ø§ Ø¨Ø§ÛŒØ¯ Ú©Ù^Ø´Ø´ Ø´Ù^Ø¯ Ú©Ù‡ Ø³Ù‚ÛŒÙ‚Ù‡-Ù‡Ø§ÛŒ Ø´Ø®ØµÛŒ Ù^ Ù^Ø§Ø¨Ø³ØªÙ
2- Ø´Ø±Ø§ÛŒØ· Ø§ØµÙ„ÛŒ Ø¯Ø³Øª-ÛŒØ§Ø¨ÛŒ Ø¨Ù‡ Ù‡Ù†Ù…Ù‡ Ø§Ù‡Ø¯Ø§Ù•ØŒ Ø¯Ø§Ø´ØªÙ† Ù^ Ø³Ø§Ø®ØªÙ† ÛŒÚ©
3- Ù‡Ø± Ú¯Ù^Ù†Ù‡ ØªÚ©Ù†Ù^Ù„Ù^Ú˜ÛŒ Ú©Ù‡ Ø§Ø² Ú©Ø´Ù^Ø±Ù‡Ø§ÛŒ Ø¯ÛŒÚ¯Ø± Ú¯Ø±Ù•ØªÙ‡ Ù…ÛŒ Ø´Ù^Ø¯ØŒ Ø
Ø´Ù^Ø¯. Ø§ÛŒÙ† Ù†Ú©ØªÙ‡ Ø¢Ø®Ø±ØŒ ÛŒØ¹Ù†ÛŒ ØªØ·Ø¨ÛŒÙ‚ Ù†Ø¸Ø§Ù… Ø§Ø¬ØªÙ…Ø§Ø¹ÛŒ Ø¨Ø§ ØªÚ©Ù†Ù^Ù

- Ø¢Ø²Ø§Ø¯ Ø§Ø±Ù…Ú©ÛŒØŒ ØªÙ‚ÛŒ(1386) Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø´Ù†Ø§Ø³ÛŒ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ØŒ ØªÙ‡Ø±Ø§Ù†ØŒ Ø§Ù†ØªØ
- Ø¢Ø²Ø§Ø¯ Ø§Ø±Ù…Ú©ÛŒØŒ ØªÙ‚ÛŒ(1381) Ù†Ø¸Ø±ÛŒÙ‡ Ù‡Ø§ÛŒ Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø´Ù†Ø§Ø®ØªÛŒØŒ ØªÙ‡Ø±Ø§Ù
- Ø¢Ú¯ Ø¨Ø±Ù† Ù^ Ù†ÛŒÙ… Ú©Ù•(1347) Ø²Ù…ÛŒÙ†Ù‡ Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡-Ø´Ù†Ø§Ø³ÛŒØŒ ØªØ±Ø¬Ù…Ù‡ Ø§.Ø.Ø¢Ø±ÛŒ
- Ø§Ø¨Ø±Ø§Ù‡ÛŒÙ…ÛŒØŒ Ù…Ù‡Ø¯ÛŒ(1380) Ø§ÛŒÙ†ØªØ±Ù†ØªØŒ ØªÙ‡Ø±Ø§Ù†ØŒ Ù†Ø´Ø± Ú©ØªØ§Ø¨Ø¯Ø§Ø±
- Ø§Ø²Ú©ÛŒØ§ØŒ Ù…ØµØ·Ù•ÛŒ Ù^ ØºÙ•Ø§Ø±ÛŒØŒ ØºÙ„Ø§Ù…Ø±Ø¶Ø§ (1386) Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø´Ù†Ø§Ø³ÛŒ ØªÙ^Ø³
- Ø§Ø²Ú©ÛŒØ§ØŒ Ù…ØµØ·Ù•ÛŒ(1385) Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø´Ù†Ø§Ø³ÛŒ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ù^ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ù†ÛŒØ§Ù•ØªÚ¯ÛŒ
- Ù¾Ù‡Ù„Ù^Ø§Ù†ØŒ Ú†Ù†Ú¯ÛŒØ²(1382) Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ Ø´Ù†Ø§Ø³ÛŒØŒ ØªÙ‡Ø±Ø§Ù†ØŒ Ù†Ø´Ø± Ù‚Ø·Ø±Ù‡ØŒ Ú†Ø§
- Ø³Ù†ØŒ Ø¢Ù…Ø§Ø±ØªÛŒØ§ Ú©Ù^Ù…Ø§Ø±(1383) ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ ÛŒØ¹Ù†ÛŒ Ø¢Ø²Ø§Ø¯ÛŒØŒ ØªØ±Ø¬Ù…Ù‡ Ø³ÛŒØ
- Ø³Ø±ÛŒØ¹ Ø§Ù„Ù‚Ù„Ù…ØŒ Ù…ØÙ…Ù^Ø¯(1375) ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ø¬Ù‡Ø§Ù† Ø³Ù^Ù… Ù^ Ù†Ø¸Ø§Ù… Ø¨ÛŒÙ† Ø§Ù„Ù…Ù„
- Ø³Ù^ØŒ Ø¢Ù„Ù^ÛŒÙ†(1378) ØªØºÛŒÛŒØ± Ø§Ø¬ØªÙ…Ø§Ø¹ÛŒ Ù^ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ØŒ ØªØ±Ø¬Ù…Ù‡ Ù…ØÙ…Ù^Ø¯ Ø
- Ø±Ø§Ø¨ÛŒÙ†Ú¯ØªÙ†ØŒ Ø§Ø±Ù„ Ù^ Ù^Ø§ÛŒÙ†Ø¨Ø±Ú¯ØŒ Ù…Ø§Ø±ØªÛŒÙ†(1383) Ø±Ù^ÛŒÚ©Ø±Ø¯Ù‡Ø§ÛŒ Ù†Ù‡Ù•Ú
- Ø±Ù•ÛŒØ¹ Ù¾Ù^Ø±ØŒ Ù•Ø±Ø§Ù…Ø±Ø²(1377) ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ Ù^ ØªØ¶Ø§Ø¯ØŒ ØªÙ‡Ø±Ø§Ù†ØŒ Ø´Ø±Ú©Øª Ø³Ù‡Ø§Ù…
- Ø±Ù^Ø- Ø§Ù„Ø§Ù…ÛŒÙ†ÛŒ(1383) Ú¯Ø±Ø¯ Ø´Ù‡Ø± Ø¨Ø§ Ú†Ø±Ø§Øº Ø¯Ø± Ù…Ø¨Ø§Ù†ÛŒ Ø§Ù†Ø³Ø§Ù† Ø´Ù†Ø§Ø³Û
- Ø±Ù^Ø´Ù‡ØŒ Ú¯ÛŒ(1385) ØªØºÛŒÛŒØ±Ø§Øª Ø§Ø¬ØªÙ…Ø§Ø¹ÛŒØŒ ØªØ±Ø¬Ù…Ù‡ Ù…Ù†ØµÙ^Ø± Ù^Ø«Ù^Ù‚ÛŒØŒ Ø
- Ø¯Ù^Ù¾Ù^Ø¦ÛŒØŒ Ú˜Ø²Ø§Ù^ÛŒÙ‡(1374) Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ Ù^ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ØŒ ØªØ±Ø¬Ù…Ù‡: Ù•Ø§Ø·Ù…Ù‡ Ù•Ø±Ø§Ù‡Ø
- Ø¹Ø¸ÛŒÙ…ÛŒØŒ ØØ³ÛŒÙ†(1382) Ø§ÛŒØ±Ø§Ù† Ø§Ù…Ø±Ù^Ø² Ø¯Ø± Ø¢ÛŒÛŒÙ†Ù‡ Ù…Ø¨Ø§ØØ« ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ØŒ Ø
- Ù‚Ù„ÛŒ Ù¾Ù^Ø±ØŒ Ø¢Ø±ÛŒÙ†(1387) Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø´Ù†Ø§Ø³ÛŒ Ø³Ø§Ø²Ù…Ø§Ù†-Ù‡Ø§ØŒ ØªÙ‡Ø±Ø§Ù†ØŒ Ø§Ù
- Ú¯ÛŒØ¯Ù†Ø²ØŒ Ø¢Ù†ØªÙ^Ù†ÛŒ (1386) Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø´Ù†Ø§Ø³ÛŒØŒ ØªØ±Ø¬Ù…Ù‡ Ù…Ù†Ù^Ú†Ù‡Ø± ØµØ¨Ù^Ø±
- Ù†ÛŒØ§Ø²ÛŒØŒ Ù…ØØ³Ù†(1387) Ø¬Ø§Ù…Ø¹Ù‡ Ø´Ù†Ø§Ø³ÛŒ ØŒ ØªÙ‡Ø±Ø§Ù†ØŒ Ø«Ø§Ù…Ù† Ø§Ù„ØØ¬Ø¬-Ø¹Ù
- ÛŒÙ^Ù†Ø³Ú©Ù^(1378) Ø¨Ø¹Ø¯ Ù•Ø±Ù‡Ù†Ú¯ÛŒ ØªÙ^Ø³Ø¹Ù‡ØŒ ØªØ±Ø¬Ù…Ù‡ ØµÙ„Ø§Ø Ø§Ù„Ø¯ÛŒÙ† Ù…ØÙ„Ø§Ø
Ù…Ù†Ø§Ø¨Ø¹ Ø§Ù†Ú¯Ù„ÛŒØ³ÛŒ:
- Midgley.James(1995) social development. London. SAGE publications Ltd. First published
- Ruijter.A.D and Tijssen.L.V(1994) Cultural Dynamics in Development Processes. Published by United Nations educational
-